

Till arbetspensionsanstalterna

ÄNDRINGAR I ARBETSPENSIONSLAGARNA

Till pensionsanstalterna har som bilagor till cirkulär 47/85 sänts regeringens propositioner med förslag till lagar om ändring av lagen om pension för arbetstagare och av vissa därtill anslutna lagar samt om ändring av 8 § lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande. Republikens president stadfäste de föreslagna lagarna 31.12.1985.

Enligt lagändringarna jämställs de i lagen om utkomstskydd för arbetslösa avsedda arbetslöshetsdagarna enligt grundskyddet med arbetslöshetsdagar enligt förtjänstskyddet. Enligt 6 § 3 mom. APL beaktas vid bestämmandet av heleffektiv invalidpension arbetslöshetsdagar enligt grundskyddet på samma sätt som arbetslöshetsdagar enligt förtjänstskyddet. Av arbetslöshetsdagarna beaktas härvid dock högst samma antal som det i lagen om utkomstskydd för arbetslösa stadgade maximiantalet arbetslöshetsdagar enligt förtjänstskyddet. Även i 7 § 2 mom. APL har arbetslöshetsdagar enligt grundskyddet jämställts med arbetslöshetsdagar enligt förtjänstskyddet.

Enligt ändringen i 6 § 4 mom APL beviljas en ny invalidpension på samma grunder som tidigare även i sådana fall, då arbetsoförmågan börjar på nytt inom ett år från det den tidigare pensionen upphörde, förutsatt att den återstående tiden fram till pensionsåldern hade beaktats när den tidigare pensionen bestämdes.

Ändringar motsvarande ändringarna i 6 § 3 och 4 mom. APL har även gjorts i 7 § 1 och 2 mom. KAPL samt i 12 § 1 och 2 mom. och 15 § SjPL. Genom hänvisningsstadgandena tillämpas ändringarna även vid bestämmandet av pensioner enligt FÖPL och LFÖPL.

Stadgandena om dröjsmålsränta har likaså ändrats. Ränfefoten motsvarar nu den i räntelagen stadgade ränfefoten om 16 procent. Stadgandena om dröjsmålsränta ingår i 19 § 1 mom. APL, 10 § 4 mom. KAPL, 8 § 1 mom. KoPL, 12 § 2 mom. LFÖPL, 12 § 3 mom. FÖPL och 8 § 2 mom. SjöPL.

I SjöPL har genom ändring av 12 § 1 mom. och införande av ett nytt 12 § 4 mom. intagits stadgande om, att erhållande av heleffektiv invaliditetspension kräver att pensionssökanden bland annat skall ha bott i Finland fem år.

Ändringarna trädde i kraft 1.1.1986 likväl så, att på bestämmandet av heleffektiv invalidpension inverkar även sådana arbetslöshetsdagar, för vilka i lagen om utkomstskydd för arbetslösa avsedd dagpenning enligt grundskyddet har utbetalats innan lagen trädde i kraft. Vid bestämmandet av ny pension på grundval av arbetsoförmåga som börjat inom ett år från det den tidigare pensionen upphörde, beaktas även sådan pension som upphört innan lagen trädde i kraft.

Pensionsskyddscentralen sänder senare till pensionsanstalterna anvisningar om tillämpningen av lagändringarna.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare

Given i Helsingfors den 31 december 1985

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen den 8 juli 1961 om pension för arbetstagare 6 § 3 och 4 mom., 7 § 2 mom. och 19 § 1 mom.,

dess lagrum sådana de lyder, 6 § 3 mom. i lag av den 12 juli 1985 (592/85), 6 § 4 mom. i lag av den 7 januari 1982 (14/82), 7 § 2 mom. i lag av den 24 augusti 1984 (607/84) och 19 § 1 mom. i lag av den 14 maj 1976 (389/76), som följer:

6 §

Har arbetstagare innan hans invaliditet begynt varit bosatt i Finland minst fem år och har invaliditeten börjat innan 360 dagar har förflutit efter det att arbetsförhållandet upphörde, skall även tiden mellan invaliditetens början och uppnåendet av pensionsåldern räknas såsom till pension berättigande tid, då den invalidpension som beviljas på grund av detta arbetsförhållande fastställs. Vid beräkningen av den tid av 360 dagar som avses ovan beaktas inte de dagar då arbetstagaren har haft studieledighet i enlighet med lagen om studieledighet (273/79) samt de dagar för vilka arbetstagaren har fått dagpenning i enlighet med lagen om utkomstskydd för arbetslösa (602/84), de sistnämnda dock högst till det antal som motsvarar det i 26 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa stadgade maximiantalet dagar för vilka kan betalas enligt förtjänsten avvägd dagpenning. Har arbetsförhållandet inte fortgått minst fyra månader, räknas på grund av detta såsom till pension berättigande tid den tid som återstår till uppnåendet av pensionsåldern endast för så vitt arbetstagaren inte på grund av arbets- eller tjänsteförhållande eller företagarverksamhet, som begynt före förstnämnda arbetsförhållande, har rätt till ett i lag stadgat eller på offentlig pensionsstadga grundat pensionsskydd sålunda att vid fastställandet av hans invalidpension i enlighet med detta pensionsskydd nämnda tid eller motsvarande arbetsförtjänst redan beaktas. Vad som stadgas ovan i detta moment tillämpas likväl inte vid uträkning av beloppet av ålderspensionen eller av sådan invalidpension, för vilken den till grund liggande arbetsförmågan begynt efter det år då arbetstagaren uppnådde 63 års ålder, såvida arbetstagaren inte under det år han uppnådde nämnda ålder, med be-

aktande även av sådant arbetsförhållande i dess helhet, vilket upphört under nämnda år, haft arbete som omfattas av denna lag under sammanlagt minst fyra månader. Likaså räknas vid fastställande av kvinnlig arbetstagares invalidpension den tid som återstår till uppnåendet av pensionsåldern såsom till pension berättigande tid, såvida hon mellan den tidpunkt då nämnda 360 dagar förflutit och den tidpunkt då invaliditeten börjar, vilken tid får uppgå till högst nio år, har haft i 4 § 5 mom. äsyftat barn som är yngre än tre år, dock ej såvida den tid som återstår till uppnåendet av pensionsåldern eller motsvarande arbetsförtjänst, utan att barnavårdstiden på nämnda sätt beaktas, skall räknas såsom till pension berättigande tid på grund av annat arbets- eller tjänsteförhållande eller företagarverksamhet. Har sådan kvinnlig arbetstagares arbetsförhållande inte fortgått minst fyra månader, gäller om fastställande av den till pension berättigande tiden i tillämpliga delar vad som stadgas i detta moment.

Skall till arbetstagare som erhållit i enlighet med 3 mom. fastställd invalidpension eller förtidspension enligt lagen om förtidspension för frontveteraner (13/82) senare betalas pension på grund av ålder eller ny invaliditet, räknas för det arbetsförhållandes del, på vilket detta moment hade tillämpats, såsom till pension berättigande tid även den tid under vilken han erhöll nämnda tidigare pension efter det han fyllt 23 år. Om dock ny invalidpension beviljas på grund av en sådan invaliditet som har börjat inom ett år efter det att den tidigare pensionen upphörde, eller om pension beviljas med anledning av samma sjukdom, lyte eller skada som den tidigare pensionen, fastställs den nya pensionen enligt samma grunder som den tidigare. Då ny pension, i de fall som avses ovan eller i 7 § 2 mom. lagen

om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden eller i 12 § 2 mom. lagen om sjömanspensioner, fastställs enligt samma grunder som en tidigare pension, skall ett arbets- eller tjänsteförhållande eller företagarverksamhet som har fortgått efter det att den tidigare pensionen upphörde lämnas obeakrat.

7 §

Utreds det på grund av uppgift av arbetstagare eller förmånstagare att den pensionsgrundande lönen i arbetstagarens eller förmånslåtarens senaste arbetsförhållande, som omfattas av denna lag, av undantagsskäl varit lägre än hans i enlighet med 9 § justerade lön i samma arbetsförhållande, innan sådant skäl yppade sig, under så lång tid att den större lönen kunde anses såsom stabiliserad, och inverkar denna omständighet väsentligt på pensionskyddet, anses såsom pensionsgrundande lön medelbeloppet av den arbetsförtjänst som han hade haft, om nämnda skäl inte hade förelegat. Detsamma gäller även övriga av denna lag omfattade arbetsförhållanden, såvida de upphört under en tid om 360 dagar närmast före pensionsfallet. Härvid lämnas dock sådana dagar obeaktade, för vilka arbetstagaren eller förmånslåtaren har fått dagpenning i enlighet med lagen om utkomstskydd för arbetslösa, dock högst det antal som motsvarar det i lagens 26 § stadgade maximiantalet dagar för vilka kan betalas en enligt förtjänsten avvägd dagpenning. Utreds det att den pensions-

Helsingfors den 31 december 1985

Republikens President

grundande lönen av undantagsskäl är på motsvarande sätt högre än ovan nämnda stabiliserade arbetsförtjänst, kan den pensionsgrundande lönen på samma sätt sänkas. Utan hinder av vad som i 2 § 3 och 4 mom. stadgas om arbetsförhållandes upphörande på grund av förändring i arbetstiden, anses nämnda arbetsförhållande ha fortgått utan avbrott vid tillämpningen av detta moment.

19 §

Av pensionsanstalt eller pensionskyddscentralen med stöd av denna lag fastställd avgift jämte en på avgiften för tiden för betalningsdröjsmål beräknad dröjsmålsränta enligt 16 procent per år får utsökas utan dom eller utslag på det sätt som stadgas i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/61).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1986.

Vid beräklandet av de i 6 § 3 mom. och 7 § 2 mom. stadgade 360 dagarna lämnas även sådana arbetslöshetsdagar obeaktade, för vilka grunddagpenning i enlighet med lagen om utkomstskydd för arbetslösa har betalats före denna lags ikraftträdande.

Vid fastställandet av ny pension i enlighet med 6 § 4 mom. på grundval av invaliditet som har börjat inom ett år efter det att en tidigare pension upphörde beaktas även invalidpension som har fastställts i enlighet med 6 § 3 mom. och som har upphört innan denna lag träder i kraft.

Minister

Lag

om ändring av 7 och 10 §§ lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden

Given i Helsingfors den 31 december 1985

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen den 9 februari 1962 om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden 7 § 1 och 2 mom. samt 10 § 4 mom.,

dess lagrum sådana de lyder, 7 § 1 mom. i lag av den 12 juli 1985 (593/85), 7 § 2 mom. i lag av den 7 januari 1982 (15/82) och 10 § 4 mom. i lag av den 14 maj 1976 (390/76), som följer:

7 §

Har till invalidpension berättigad arbetstagare innan invaliditeten begynt varit bosatt i Finland minst fem år och har arbetstagaren omedelbart före uppkomsten av den sjukdom, det lyte eller den skada som utgör den huvudsakliga orsaken till invaliditeten, under 540 dagar i arbete som avses i denna lag, förtjänat minst 800 mark, beaktas såsom pensionsgrundande lön även den lön som han skulle ha förtjänat från invaliditetens början till dess han uppnått pensionsåldern. Vid beräkandet av den tid av 540 dagar som avses ovan beaktas inte de dagar då arbetstagaren har haft studieledighet i enlighet med lagen om studieledighet (273/79) samt de dagar för vilka arbetstagaren har fått dagpenning i enlighet med lagen om utkomstskydd för arbetslösa (602/84), de sistnämnda dock högst till det antal som motsvarar det i 26 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa stadgade maximumantalet dagar för vilka kan betalas enligt förtjänsten avvägd dagpenning. På samma sätt förfars, om kvinnlig arbetstagare under den tid av högst nio år omedelbart före uppkomsten av den sjukdom, det lyte eller den skada som utgör den huvudsakliga orsaken till invaliditeten har haft i 4 § 5 mom. lagen om pension för arbetstagare åsyftat barn som är yngre än tre år och den ovan åsyftade tidsperio-

den om 540 dagar under nämnda tid löpt till ända, om inte den tid som återstår till uppnåendet av pensionsåldern eller motsvarande arbetsförtjänst, utan beaktande av nämnda barnavårdstid, skall räknas såsom berättigande till pension på grund av annat arbets- eller tjänsteförhållande eller företagarverksamhet. Det årliga beloppet av ovan nämnd lön förutsätts uppgå till samma i enlighet med 9 § lagen om pension för arbetstagare justerade belopp, för vilket på grund av arbetstagarens arbetsförhållande i genomsnitt erlagts försäkringspremie i enlighet med denna lag under de kalenderår då han i arbete som avses i denna lag förtjänat minst 800 mark eller, om han under inget kalenderår förtjänat minst detta belopp, till samma belopp som nämnda gränsbelopp. Löner som förtjänats före 23 års ålder beaktas dock endast om de förtjänats under det kalenderår då den sjukdom, det lyte eller den skada som utgör den huvudsakliga orsaken till invaliditeten uppkommit, eller under vilket den i tredje meningen avsedda tidsperioden om 540 dagar löpt till ända, eller under tre kalenderår omedelbart före förstnämnda år. Vid beräkningen av ovan avsedda belopp för vilket i genomsnitt erlagts försäkringspremie beaktas inte tid för vilken arbetstagaren före början av kalenderåret omedelbart före pensionsfallet erhållit

Lag

om ändring av 8 § lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande

Given i Helsingfors den 31 december 1985

I enlighet med riksdagens beslut ändras 8 § 1 mom. lagen den 26 juli 1985 om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande (662/85) som följer:

8 §

Har arbetsgivare försummat att erlægga försäkringspremie som avses i denna lag och rättar han inte, sedan han uppmanats därtill, sin försummelse inom en av pensionskassan föreskriven skälig tid, kan pensionskassan på basis av inhämtad utredning eller, om sådan saknas, enligt uppskattning påföra arbetsgivaren en försäkringspremie som förhöjts till högst det dubbla beloppet. Försäkringspremie får dock inte påföras för annan tid än för det löpande kalenderåret och de

fem föregående kalenderåren. Av pensionskassa påförd försäkringspremie jämte en på premien för betalningsdröjsmålet beräknad dröjsmålsränta enligt 16 procent per år får utsökas utan dom eller utslag på det sätt som stadgas i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/61).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1986.

Helsingfors den 31 december 1985

Republikens President

Minister

Lag
om ändring av 12 § lagen om pension för lantbruksföretagare

Given i Helsingfors den 31 december 1985

I enlighet med riksdagens beslut ändras 12 § 2 mom. lagen den 14 juli 1969 om pension för lantbruksföretagare, sådant det lyder i lag av den 14 maj 1976 (391/76), som följer:

12 §

Har lantbruksföretagare försummat att erlagga försäkringspremie, har pensionsanstalten rätt att för dröjsmålstiden uppbära en dröjsmålsränta enligt 16 procent per år.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1986.

Helsingfors den 31 december 1985

Republikens President

Minister

Lag
om ändring av 12 § lagen om pension för företagare

Given i Helsingfors den 31 december 1985

I enlighet med riksdagens beslut ändras 12 § 3 mom. lagen den 14 juli 1969 om pension för företagare, sådant det lyder i lag av den 14 maj 1976 (392/76), som följer:

12 §

Har företagare försummat att erlägga försäkringspremie, har pensionsanstalten rätt att för dröjsmålstiden uppbära en dröjsmålsränta enligt 16 procent per år.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1986.

Helsingfors den 31 december 1985

Republikens President

Minister

Lag om ändring av lagen om sjömanspensioner

Given i Helsingfors den 31 december 1985

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 26 januari 1956 om sjömanspensioner 8 § 2 mom., 12 § 1 och 2 mom. samt 15 §.

dessas lagrum sådana de lyder, 8 § 2 mom. och 15 § i lag av den 9 januari 1981 (1/81), 12 § 1 mom. i lag av den 18 januari 1985 (52/85) och 12 § 2 mom. i lag av den 7 januari 1982 (17/82), samt fogas till 12 §, sådan den lyder ändrad genom nämnda lagar av den 9 januari 1981, den 7 januari 1982 och den 18 januari 1985, ett nytt 4 mom. som följer:

8 §

På belopp som inte betalats inom föreskriven tid skall arbetsgivaren för dröjsmålstiden betala en årlig dröjsmålsränta om 16 procent.

12 §

Har arbetstagare innan invaliditeten börjar varit bosatt i Finland minst fem år och har invaliditeten inträtt innan 360 dagar har förflutit från det att arbetsförhållandet upphörde, räknas som premiemånader vid fastställandet av invaliditetspension i enlighet med 15 § också tiden mellan invaliditetens början och uppnåendet av den i 14 § 1 mom. stadgade pensionsåldern. Vid beräkningen av den tid av 360 dagar som avses ovan beaktas inte de dagar då arbetstagaren har haft studieledighet i enlighet med lagen om studieledighet (273/79) samt de dagar för vilka arbetstagaren har fått dagpenning i enlighet med lagen om utkomstskydd för arbetslösa (602/84), de sistnämnda dock högst till det antal som motsvarar det i 26 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa stadgade maximiantalet dagar för vilka

kan betalas enligt förtjänsten avvägd dagpenning. Har arbetsförhållandet inte fortgått minst fyra månader, räknas på grund härav såsom premiemånader den tid som återstår till pensionsålderns uppnående endast för så vitt arbetstagaren inte på grund av arbets- eller tjänsteförhållande eller företagarkerksamhet som begynt före detta arbetsförhållande har rätt till lagstadgat eller på offentlig pensionsstadga grundat pensionsskydd sålunda att vid fastställandet av hans invaliditetspension i enlighet med detta pensionsskydd nämnda tid eller motsvarande arbetsförtjänst redan beaktas. Likaså räknas vid fastställande av kvinnlig arbetstagares invaliditetspension såsom premiemånader den tid som återstår till uppnåendet av pensionsåldern, såvida hon mellan den tidpunkt då nämnda 360 dagar förflutit och den tidpunkt då invaliditeten börjat, vilken tid får uppgå till högst nio år, har haft i 15 a § åsyftat barn som är yngre än tre år, dock ej om den tid som återstår till pensionsålderns uppnående eller motsvarande arbetsförtjänst, utan att barnavårdstiden på nämnda sätt beaktas, skall räknas såsom till pension berättigande tid på grund av annat arbets- eller tjänsteförhållande

eller företagarverksamhet. Har sådan kvinnlig arbetstagares arbetsförhållande inte fortgått minst fyra månader, gäller om fastställande av den till pension berättigande tiden i tillämpliga delar vad som stadgas i detta moment.

Skall till den som erhållit i enlighet med 1 mom. fastställd invaliditetspension eller förtidspension i enlighet med lagen om förtidspension för frontveteraner (13/82) senare betalas pension på grundval av ålder eller ny invaliditet, räknas som premiemånader även den tid under vilken han uppbar ovan nämnd invaliditets- eller förtidspension. Om dock ny invaliditetspension beviljas på grund av sådan invaliditet som har börjat innan ett år har förflutit från det nämnda tidigare pension upphörde eller, om pension beviljas med anledning av samma sjukdom, lyte eller kroppsskada som den tidigare pensionen, fastställs den nya pensionen enligt samma grunder som den tidigare. Då ny pension i de fall som avses ovan eller i 6 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare eller i 7 § 2 mom. lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden fastställs enligt samma grunder som en tidigare pension, skall ett arbets- eller tjänsteförhållande eller företagarverksamhet som har fortgått efter det att den tidigare pensionen upphörde lämnas obeaktat.

Av särskilda skäl kan sjömanspensionskassan besluta att invaliditetspension skall fastställas på det sätt som avses i 1 mom., även om det i momentet stadgade boendevillkoret inte är uppfyllt.

15 §

Rätt till invaliditetspension tillkommer försäkrad vars förvärvsmöjligheter till följd av sjukdom,

lyte eller kroppsskada beräknas ha nedgått med minst en tredjedel av vad en person i motsvarande ställning i sådant arbetsförhållande som avses i sjömanslagen förtjänar, under förutsättning att detta tillstånd bör anses vara bestående eller varat sex månader utan avbrott samt att invaliditeten begynt innan 360 dagar har förflutit sedan arbetsförhållandet upphörde. Härvid lämnas dock sådana dagar obeaktade för vilka arbetstagaren har fått dagpenning i enlighet med lagen om utkomstskydd för arbetslösa, dock högst det antal dagar som motsvarar det i lagens 26 § stadgade maximumtalet dagar för vilka kan betalas enligt förtjänsten avvägd dagpenning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1986.

Det i 12 § 1 mom. stadgade kravet på boende i Finland gäller inte arbetstagare som innan denna lag träder i kraft har erhållit rätt till en sådan invaliditetspension som har fastställts med beaktande av den tid som återstår till uppnåendet av pensionsåldern eller motsvarande arbetsförtjänst.

Vid beräklandet av de i 12 § 1 mom. och 15 § stadgade 360 dagarna lämnas även sådana arbetslöshetsdagar obeaktade, för vilka grunddagpenning i enlighet med lagen om utkomstskydd för arbetslösa har betalats före denna lags ikraftträdande.

Vid fastställandet av ny pension i enlighet med 12 § 2 mom. på grundval av invaliditet som har börjat inom ett år efter det att en tidigare pension har upphört beaktas också invaliditetspension som har fastställts i enlighet med 12 § 1 mom. och som har upphört innan denna lag träder i kraft.

Helsingfors den 31 december 1985

Republikens President

Minister